

Uutiskirje

Pohjois-Savon ympäristökasvatusverkosto - Muikku-verkko

Merkkaa kalenteriin!

Seuraava tapaaminen on tiistaina 12.11. klo 16.30.

Aloitamme reippailulla Väinölänniemellä Kuopiossa ja jatkamme klo 18-19 Ramin Konditoriassa, jossa tarjoamme kahvit/teet.

Tule ja ota kaveri/kollega mukaan! Voit liittyä mukaan missä vaiheessa vain 😊 Voimaannutaan yhdessä vertaistuesta ympäristöasioissa sekä jaetaan vinkkejä ja viemisiä työarkeen!

Tapaamisesta tulee lisätietoja postilistalle sekä FB Muikkuverkko-ryhmään.

Linkki: Muikku-verkko Facebook-ryhmä

Tapaamispaikka klo 16.30 Hannes Kolehmainen patsas.

Linkki GoogleMaps

Syyskuun täripit!

Kuopion museo:

Apinat - kädellisten tarina -
näyttely 29.9. asti! s.2

Lapinlahti:

Taidemetsän näyttely 30.9.
asti!
Taidemetsän syysjuhla
27.9. klo 9-16! s.2

Tee oma mini-kansallispuisto!

Syys-lokakuun ajan!
4-9-luokkien kilpailu, jossa
monimuotoisimmat puistot
palkitaan! s.3

Ympäristökasvattajan opinnot

Kiinnostaako lisätä tietämystä
ympäristökasvatuksesta? SYKL:n joustavilla
verkko-opinnoilla voi opiskella

ympäristökasvattajan erikoisammattitutkinnon
omaan tahtiin! Jatkuvan aloituksen verkko-
opintoihin voi liittyä mukaan milloin vain – katso
lisätietoja linkistä: [https://ssl.eventilla.com/ymka-](https://ssl.eventilla.com/ymka-eat-verkko-2024-2025)
[eat-verkko-2024-2025](https://ssl.eventilla.com/ymka-eat-verkko-2024-2025)

Vihreä lippu -esittelytilaisuudet 2024

Tule kuulemaan Vihreästä lipusta, Suomen
suurimmasta kestävä kehityksen ohjelmasta ja
sertifikaatista kasvatusalalle, etänä
järjestettävään tilaisuuteen:

- keskiviikkona 9.10. klo 14-15 suomeksi
- torstaina 10.10. Klok 14-15 ruotsiksi

Ilmoittaudu mukaan, ja saat kalenterikutsun
sähköpostiisi. Tehdään vaikuttavaa
ympäristökasvatustyötä yhdessä!

[https://fee-suomi-lv.creamailer.fi/survey/answer/](https://fee-suomi-lv.creamailer.fi/survey/answer/uwvblnewzilff%20%20%20)
[uwvblnewzilff%20%20%20](https://fee-suomi-lv.creamailer.fi/survey/answer/uwvblnewzilff%20%20%20)

NÄYTTELYT, LEIRIT, TAPAHTUMAT

2

>>> KUOPION MUSEO

Apinat – kädellisten tarina 30.3.-29.9.2024!

Kuopion museo menee ihan apinoiksi! Upea Apinat-näyttely esittelee yli 60 kädellistä niiden omassa elinympäristössään. Miten eri apinat liikkuvat, mitä ne syövät ja kuinka ne kommunikoivat? Miten paljon apinaa meissä itessämme on? Museossa voi testata apinamaisia taitoja, kuten ruoanhankintaa ja ongelmanratkaisukykyä. Näyttely kertoo myös apinoita kohtaavista uhkista: elinympäristön tuhoutumisesta ja sukupuutosta. Miten voimme omalla toiminnallamme auttaa apinoita? Tarjolla on myös runsaasti opastuksia, työpajoja ja yleisötapahtumia.

Maapallon geologinen monimuotoisuus

Aineen suuri kiertokulku -työpaja

su 6.10.2024 klo 10-17

Kansainvälistä geodiversiteettipäivää vietetään 6.10.! Geodiversiteetti tarkoittaa elottoman luonnon monimuotoisuutta: maaperää maan muotoineen ja kallioperää eri kivilajeineen sekä kaikkia geologista luontoa synnyttäviä prosessaj, jotka pitävät yllä äärimmäisen hidasta, aineen suurta kiertokulkua.

Geodiversiteettipäivän kunniaksi Kuopion museolla järjestetään kaikille avoin, maksuton työpaja, jossa tutustutaan aineen suuren kiertokulun avulla Suomen maankamaran maa- ja kivilajeihin. Työpaja järjestetään sään salliessa ulkotiloissa ja työpajaan sisältyy maalajien käsittelyä, mm. hiekan kaivamista, joten pukeuduthan sen mukaisesti.

>>> LAPINLAHTI

Taidemetsä ja taidemetsän syysjuhla

27.9.2024, klo 9–16 Lapinlahdella

Vielä ehdit tutustumaan taidemetsän teoksiin. Tervetuloa taidemetsän syysjuhlaan. Taidemetsään on työstetty yhdessä lasten ja nuorten teoksista ulkonäyttely sekä taidepolku/seikkailureitti, jonka kautta teoksiin tutustutaan ja havainnoidaan metsää ja luontoa. Taidemetsään on luotu uusia teoksia kesän aikana. Tervetuloa tutustumaan teoksiin. Taidemetsä sijaitsee Taidemuseo Eemilin vieressä. Taidemetsän näyttelyyn pääsee tutustumaan maksutta 30.9.2024 asti. Taidemetsä | Arkkitehtuuri ja ympäristökulttuurikoulu Lastu

Retki- luonto- ja erätapahtumien sarja Lapinlahdella

Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastu järjestää Lapinlahdella Ihan pimmeetä! -retken perjantaina 25.10. klo 17.30-20 Karvasalmella (Honkavuoren metsätie) Tapahtuma on avoin ja maksuton kaikille. Tervetuloa mukaan. Retki-, luonto- ja erätapahtumien sarja | Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastu

Lastun syysloman Taideleiri 14.-18.10.2024

Leirillä havainnoidaan ja tutkitaan oman arkiympäristön monimuotoisuutta monitaiteellisesti itse tehden ja kokien. Päiväleirin ohjelmassa on kuvataidetta, arkkitehtuuria, sanataidetta, ilmaisutaitoa ja kädentaitoja – ja totta kai myös yhteisiä leikkejä ja iloista leiritunnelmaa. Leirille voit tulla 1-5 päivänä omien aikataulujesi mukaan. Leiriohjelmaa päivittäin klo 9-15, leiriohjaajat paikalla tarvittaessa 7.45-16.15. Tervetuloa!

Leirit | Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastu

LISÄTIETOJA:

[HTTPS://KUOPIONMUSEO.FI/](https://kuopionmuseum.fi/)

Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastu Lapinlahdella on oiva retkikohde päivähoito- ja kouluryhmille. Lastulta voi tilata myös ohjattuja työpajoja.

Lastun materiaalit ja vinkit:

Materiaalit ja menetelmät |

Arkkitehtuuri- ja

ympäristökulttuurikoulu Lastu

Lastun YouTube-kanava: (37)

Arkkitehtuuri- ja

ympäristökulttuurikoulu Lastu -

YouTube

KILPAILU

>>> TEE OMA MINI-KANSALLISPUISTO

Tee oma mini-kansallispuisto - monimuotoisimmat puistot palkitaan!

Kohderyhmä: 4.–9. lk

Toteutusaika: syys-lokakuu 2024

Ohjeet: Jakakaa luokkanne n. viiden oppilaan ryhmiin. Suunnitelkaa ja toteuttakaa lähiluontoonne mini-kansallispuisto. Tehkää n.1min videosittely puistosta ja lähettäkää se meille. Kansallispuiston koko on noin 2 x 3 m. Ympäroikää alue esim. narulla. Tehkää alueesta mahdollisimman monimuotoinen. Mallia voi ottaa esimerkiksi olemassa olevista kansallispuistoista. Älkää ottako maasta kasveja, sammalta tai jäkälää irti vaan luokaa minimaailma valitsemanne alueen kasvillisuuden, maastonmuotojen ja mielikuvituksen avulla. Piirtäkää tai kirjoittakaa lapuille mitä lajeja (eläimet, kasvit, sienet) puistossanne asuu ja sijoittakaa kukin laji sille sopivaan elinympäristöön. Voitte myös käyttää mappa.fi-sivustolta tulostettavia valmiita lajikortteja. Tehkää puistoonne minikokoisia retkeilyä helpottavia rakenteita, jotta mini-ihminenkin voi siellä kulkea luontoa häiritsemättä. Keksikää kansallispuistollenne nimi!

Osallistuminen: Lähetä videosi tai linkki videoon: [piia.ratava \(a\) metsakartano. com](https://piia.ratava.fi/metsakartano.com)

Palkinto: FinnKinson leffaliput kolmen monimuotoisimman ja kekseliäimmän puiston tekijöille, max 5 oppilasta/ryhmä

Järjestäjä: Muikku-verkko – Pohjois-Savon ympäristökasvatusverkosto

KOULUTUKSET, ESITTELYT

>>> TURVALLISEN RYHMÄN RAKENTAMINEN SEIKKAILUKASVATUKSESSA

Aika: lähikoulutus 22.11. 9–15.00 & verkkotapaaminen 12.12. 15–16.30

Paikka: Kylpylähotelli Rauhalampi, Katiskaniementie 8, Kuopio

Kenelle: opetustoimessa työskenteleville opettajille ja kasvattajille (kohderyhmänä varhaiskasvatus ja esiopetus)

Hinta: maksuton, Opetushallituksen rahoittamaa henkilöstökoulutusta

Sisältö: Seikkailukasvatuksen avulla voidaan tukea ryhmän sosiaalisten- ja tunnetaitojen kehittymistä ja lisätä lasten toimijuutta ja osallisuutta. Koulutus perustuu ajatukseen, että turvallinen ryhmä on oppimisen lähtökohta. Psykkisen turvallisuuden rakentamisen ja vaalimisen tulisi olla kaiken toiminnan läpäisevä periaate. Lähikoulutuspäivästä osa toteutetaan ulkona. Kouluttajana toimii kouluttajapsykoterapeutti ja erityisluokanopettaja Kaisa Pietilä. Kaisalla on pitkä kokemus luontolähtöisistä ja seikkailullisista menetelmistä eri ikäisten ihmisten kanssa.

Koulutuksen laajuus on 2 op ja siihen kuuluu ennakotehtävä, lähikoulutuspäivä, omassa työssä toteuttava välitehtävä sekä 1,5 tunnin verkkotapaaminen. [Turvallisen ryhmän rakentaminen seikkailukasvatuksessa, 22.11.2024, Kuopio \(eventilla.com\)](https://eventilla.com)

>>> KUOPION SEUDUN ULKO-OPET

Kuopion seudun Ulko-Opet kokoontuvat seuraavan kerran keskiviikkona 2.10 klo 17 alkaen Pöyhön grillikatoksella Kuopiossa. Suunnitellaan tulevaa, Milla tuo terveisiä Muumien retkikurssilta ja kokkaillaan appelsiini-brownieita Metsäkkö Piia Ratavan ohjauksessa. Ilmoitathan osallistumisestasi ja mahdollisista ruoka-aineallergioista Katrille 040-7547978 tai Millalle milla.puurunen@gmail.com 30.9 mennessä.

Tule mukaan vaikkei vielä jäsen olisikaan!

Ulko-opet ry kokoaa yhteen ulkona ja luonnossa opettamisesta ja kasvattamisesta kiinnostuneet. Tarjoamme vertaistukea tapaamisissamme, järjestämämme ulkona opettamiseen liittyvää koulutusta ja vinkkaamme ulko-opetusmateriaaleista! Tule mukaan tekemään ulkona opettamista ja kasvattamista näkyväksi ja tunnetuksi yleisesti!

ILMASTO- JA KESTÄVYYSKASVATUKSEN WEBINAARI

4

ke 9.10.2024 klo 14.30-16.00 Opetushallituksen webinaari, jossa kerrotaan, millaisia oppeja on saatu kestävyysosaamisen edistämisestä Erasmus+ -ohjelman liikkuvuus- ja yhteistyöhankkeissa. Webinaarissa esitellään kansainvälisen toiminnan mahdollisuuksia tukea ja kehittää oppilaitoksia kohti kestävää toimintakulttuuria. Kokemusten lisäksi tilaisuudessa esitellään hyviä käytäntöjä. Tapahtumaan ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Ohjelma ja osallistumislinkki löytyvät tapahtumasivulta:

<https://www.oph.fi/fi/tapahtumat/2024/ilmasto-ja-kestavyyskasvatuksen-webinaari-14-kansainvalinen-nakokulma>

INNOVAATIOKAHVIT ITÄ-SUOMEN NUORISOTYÖLLE

Milloin: Tapahtuu joka kuukauden kolmas maanantai, voimassa 16.9.2024 - 16.12.2024.

Missä: Microsoft Teams -kokous

Innovaatiokahvit Nuorisotyölle tarjoaa erilaisten teemojen ympärillä vuoropuhelua, hyvien käytänteiden jakamista sekä yhteistä ideointia. Kahvit ovat suunnattu Itä-Suomen nuorisotyön toimijoille. Erityisesti kunnallista nuorisotyötä toteuttaville, mutta myös muut aiheesta kiinnostuneet nuorisotyön toimijat ovat tervetulleita mukaan linjoille.

16.9. klo 14:00-15:00 Nuorisotyön viikko - Miten nuorisotyön viikolla voisi näkyä? Yhteistä keskustelua ja ideointia ja kaivetaan hyväksi havaitut mallit esiin.

14.10. klo 14:00-15:00 Nuorisovaltuusto - Miten luoda hyvä pohina nuvatoimintaan? Jani Lastuniemi, Case Mikkelin nuorisovaltuusto.

11.11. klo 14:00-15:00 Nuorten avoin harrastustoiminta - Pesistä ja perinteisiä lajeja vai jotakin muuta? Mikä nuoria kiinnostaa nyt? - Mika Turkki, Case Pielavesi

16.12. klo 13:00-14:00 Nuorten yrittäjyys - Missä kohtaa nuorisotyö ja yrittäjyyskasvatus kohtaa? Miksi sen on tärkeää kohdata? Heidi Lappi, Start-Up Nuori! -nuoret yrittäjät maaseudulla -hanke

Kehittämisyhdistys Mansikka ry ja Mira Konga, Vauhdittamo - Nuorten yrittäjyydestä osallisuutta ja elinvoimaa -hanke

SÄHKÖISET MATERIAALIT JA VINKIT

AGENDA 2030 -TEHTÄVÄPAKETIT

Agenda 2030 -tehtäväpaketit – opi ja opeta kestävästä kehityksestä

Kestävä kehitys on laaja aihe, joka on palasteltu pienemmiksi kokonaisuuksiksi Agenda 2030 -toimintaohjelmassa. Biologian ja maantieteen opettajien liitto BMOL ry on koonnut kustakin Agenda 2030 -tavoitteesta monipuolisen tietopakettien sekä eri tahojen tekemiä tehtäviä, joiden avulla tavoitteeseen voidaan tutustua toiminnallisesti!

Tehtäväpaketit on suunnattu nuorten kanssa työskenteleville aikuisille. Niitä voidaan hyödyntää opettajien ja kasvattajien oman oppimisen tukena, opetuksessa yläkouluissa ja toisella asteella sekä nuorten vapaa-ajan toiminnassa.

Tutustu tehtäväpaketteihin: <https://toivoajatoimintaa.fi/agendatehtavat/>

Tehtäväpaketit myös oppiaineittain! <https://toivoajatoimintaa.fi/oppiaineet/>

Asiantuntijaluennot on koottu myös YouTube-soittolistalle

PAKO KULUTUSYHTEISKUNNASTA -PELI

Pako kulutusyhteiskunnasta -peli (tulostettava pakopeli)

Kohderyhmä: 6-8lk

Auta keksijää tulostettavassa pakopelissä, jossa käsitellään kuluttamiseen, tuotantoketjuihin ja niiden tuottamiin työolo- ja ympäristöongelmiin liittyviä teemoja.

Pelin kesto on n. 45 minuuttia, jonka lisäksi pidetään erillinen purkukeskustelu (15-30 min).

Aikakone hyrähtää käyntiin ja Finlaysonin keksijä lähettää viestin 150 vuoden takaa – teidän aikaanne on löydettävä ratkaisut!

Kouluille | Työväenmuseo Werstas (tyovaenmuseo.fi)

(tulostettava materiaali sivua alas selatessa)

OPPITUNNIT JA KERHOT

5

>>> LUONTOKADON RATKAISUJA ETSIMÄSSÄ

Luontokadonratkaisuja etsimässä - toiminnallinen oppitunti

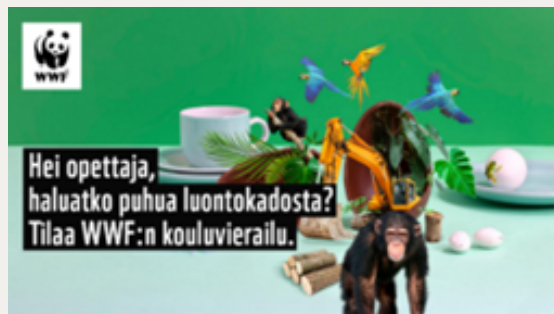
Kohderyhmä: yläkoulu ja keskiaste, aikuiskoulutus

Kesto: 75-90min

Sisältö: WWF:n maksuton oppitunti, jossa pohditaan muun muassa, miten luonnon köyhtyminen saataisi pysäytettyä. Tunti sopii esimerkiksi biologian ja maantiedon oppitunneille yläkouluissa ja lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa mm. osaksi kestävän kehityksen kokonaisuuksia. Tunti on toiminnallinen.

Ota yhteyttä: Pohjois-Savon alueen WWF-lähettiläät Piia Ratava piia.ratava@gmail.com, Maria Kröger maria.kroger@hotmail.com

Lisätietoja: www.wwf.fi/opettajille/wwf-kouluvierailu

>>> 3-6-LUOKKALAISTEN LUONTOKERHO

KLYY:n ja Savo-Karjalan Luontoliiton 3.-6. -luokkalaisten luontokerho

Kohderyhmä: 3-6lk

Ajankohta: maanantaisin parittomilla viikoilla klo 17-18.30, 26.8. alkaen

Paikka: KLYY:n luontotuvalla Puijonkatu 15. Kerhossa askarrellaan, pelataan, retkeillään ja vietetään yhdessä aikaa vaihtuvan luontoteeman mukaan rennolla meiningillä! Kerhoa ohjaavat Anna ja Ninni Kerho on maksuton! Mukaan voi tulla milloin vain, eikä ilmoittautuminen ole sitova koko syksyksi.

Ilmoittautuminen: Lnkerho@klyy.fi, viestiin kerholaisen nimi ja syntymäaika sekä huoltajan nimi ja puhelinnumero. KLYY:n yhteyshenkilö: Laura Okkonen, puh. 040 735 0547 (tekstiviestit), mukana Savo-Karjalan Luonto-Liitto

MUIKKU-VERKKO ON POHJOIS-SAVON ALUEELLINEN YMPÄRISTÖKASVATUSVERKOSTO, JOKA TUKEE VARHAISKASVATTAJIA, OPETTAJIA, OHJAAJIA JA YMPÄRISTÖKASVATTAJIA ARJEN YMPÄRISTÖKASVATUSTYÖSSÄ. TARJOAMME VERKOSTOITUMISEN LISÄKSI TAPAAMISIA 2-4 KERTAA VUODESSA, ALUEELLISET YMPÄRISTÖKASVATUSPÄIVÄT JA KOKEMUSTENVAIHTOA KAIKILLE YMPÄRISTÖKASVATUKSESTA KIINNOSTUNEILLE.

OTA YHTEYTTÄ JA LIITY VERKOSTON SÄHKÖPOSTILISTALLE:

PIIA.RATAVA@METSAKARTANO.COM P. 0405738205.

VOIT MYÖS LIITTYÄ VERKOSTON FACEBOOK-RYHMÄÄN "MUIKKU-VERKKO".